

Utdanningsdirektoratet

Oppdragsbrev for 2008 til

- Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring
- Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen
- Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen
- Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning
- Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen
- Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen
- Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa
- Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanningen - ITU

Statsbudsjettet 2008
kapittel 0226 post 21

18. februar 2008

INNHOOLD:

INNLEDNING	3
FELLES MÅL 2008.....	4
PRIORITERINGER FOR DET ENKELTE SENTER	4
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO)	4
Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen	5
Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen	5
Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning	6
Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen	6
Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen	6
Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa	7
ITU – Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanning	7
RAPPORTERING.....	7
ØKONOMI.....	8
Økonomiske rammer for de nasjonale sentrene i 2008	8
Økonomirapportering	8
Rettigheter til produkter og royalty ved oppstart av prosjekter	9

INNLEDNING

Samarbeidsavtalen mellom departementet og vertsinstitusjonen, St.prp. nr. 1 (2007-2008), Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet datert 19.12.2007 og mandatene til de enkelte nasjonale sentrene ligger til grunn for oppdragsbrevet 2008.

Sentrene er organisert etter § 1-4 *Særlig ansvar for enkelte institusjoner* i Lov om universiteter og høyskoler:

§ 1-4 Særlig ansvar for enkelte institusjoner

(4) Departementet kan i samråd med institusjonen legge driften av en nasjonal fellesoppgave til en bestemt institusjon, uten at institusjonens egne styringsorgan har ansvaret for den faglige virksomheten.

Vertsinstitusjonen har det administrative ansvaret med personalansvar for ansatte ved senteret.

De nasjonale sentrene er:

- Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) v/Høgskolen i Oslo
- Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen v/Høgskolen i Østfold
- Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen v/Høgskolen i Bodø
- Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning v/Universitetet i Stavanger
- Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen v/NTNU, Trondheim
- Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen v/Universitetet i Oslo
- Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa v/Høgskolen i Volda
- Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanningen – ITU

Styring av sentrene

Faglig styring og oppfølging av de nasjonale sentrene er delegert fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet. Kunnskapsdepartementet inngikk samarbeidsavtaler med vertsinstitusjonene da sentrene ble etablert. Departementet utarbeidet også et mandat for det enkelte senter. Mandatene er blitt justert som følge av at det faglige og økonomiske styringsansvaret er delegert til direktoratet.

Styringen av sentrene vil skje gjennom årlige oppdragsbrev. Eventuelle endringer i oppdraget skjer i samarbeid mellom direktoratet og det enkelte senter, og skal nedfelles skriftlig. På bakgrunn av oppdragsbrevet skal sentrene utarbeide årsplan og budsjett som skal legges fram for direktoratet.

Det avholdes minst ett dialogstyringsmøte med hvert enkelt senter. I tillegg vil det årlig være minst ett fellesmøte for alle lederne av sentrene for å sikre helhet i satsingen.

FELLES MÅL 2008

I sitt tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2008 har Kunnskapsdepartementet presisert at sentrene i sterkere grad skal brukes i arbeidet med gjennomføring av de nasjonale strategiene.

Mandatene gir overordnede føringer for sentrenes oppgaver og aktiviteter. I oppdragsbrev gir Utdanningsdirektoratet prioriteringer og utdypning ut fra sentrale statlige satsinger.

Oppfølging av Læreplanverket for Kunnskapsløftet og *Strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005-2008* vil fortsatt være høyt prioritert.

Sentrenes virksomhet skal være landsdekkende. Sentrene skal

- avdekke kompetansebehov
- ha ansvar for at tilbud innen kompetanseheving blir praksisnære
- formidle resultater fra forskning og utviklingsarbeid til praksisfeltet
- spre kunnskap om gode metoder og arbeidsmåter
- samarbeide med andre nasjonale sentre for å bidra til helhetlig innsats
- koordinere nettverk for kompetanseutvikling på sine områder

Formålet med Nettverk for kompetanseutvikling er å bidra til kvalitetssikring av kompetanseutviklingen i tråd med Kunnskapsløftet, bl.a. gjennom erfaringsspredning. Arbeidet består i å bidra til å koordinere kompetanseutviklingen som tilbys, spre informasjon om Kunnskapsløftet, heve institusjonenes kompetanse som tilbydere og sørge for erfaringsspredning til grunnutdanningen i lærerutdanningen. Det vises for øvrig til brev 22.06.2007.

PRIORITERINGER FOR DET ENKELTE SENTER

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO)

Senteret skal

- ha det overordnede ansvaret for å følge opp strategiplanen *Likeverdig opplæring i praksis!* Dette innebærer ansvar for koordinering av arbeidet og ansvar for at tiltak blir gjennomført. Oppgavene blir beskrevet i eget oppdragsbrev
- ivareta arbeidsoppgaver knyttet til stipendordningen for minoritetsspråklige lærere. Det vises til eget oppdragsbrev
- lede arbeidet med og dokumentere utvikling av gode modeller for opplæring av minoritetsspråklige barn/elever/deltakere
- i samarbeid med kompetansemiljøer tilby etterutdanningstilbud i andrespråksdidaktikk for nivåbaserte læreplaner i grunnleggende norsk
- bidra til kompetanseutvikling innenfor det flerkulturelle feltet på alle nivåer i utdanningssystemet
- lede utprøving med morsmål som andrespråk og igangsette utprøving med ikke-europeiske språk som fremmedspråk i samarbeid med Fremmedspråksenteret
- videreføre utvikling av kartleggingsmaterieill for lese- og skriveutvikling på flere språk og vurdere å utvide bruksområdet til flere nivåer
- bidra til kompetanseutvikling gjennom prosjekter i PPT på ulike nivåer
- samarbeide med de nordiske landene om å tilby kompetanseutviklingsprogram for lærere og samordning av nettbaserte pedagogiske ressurser

- gjennomføre nasjonal konferanse knyttet til strategiplanen *Likeverdig opplæring i praksis!*

Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen

Senteret skal

- ha det overordnede ansvaret for å følge opp strategiplanen *Språk åpner dører*. Dette innebærer ansvar for koordinering av arbeidet og ansvar for at tiltak blir gjennomført. Oppgavene blir beskrevet i eget oppdragsbrev
- følge opp utviklingsarbeid knyttet til metodikk for fremmedspråkopplæring og tilrettelegging av andre fremmedspråk som et praktisk fag
- videreføre og styrke regionale og nasjonale tilbud til lærerne, herunder nettbaserte ressurser, og øke involvering av fagdidaktikere og andre ressurspersoner i UH-sektoren
- samarbeide med NAFO om utprøving med morsmål som andrespråk og utprøving med ikke-europeiske språk som fremmedspråk
- bidra med støtte- og informasjonsfunksjoner for utviklingsprosjekter innenfor rammene av strategiplanen
- videreføre internasjonal nettverksbygging

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

Senteret skal

- ha det overordnede ansvaret for å følge opp strategiplanen *Skapende læring*. Dette innebærer ansvar for koordinering av arbeidet og ansvar for at tiltak blir gjennomført. Oppgavene blir beskrevet i eget oppdragsbrev
- være et nasjonalt ressursenter for kunst og kultur i opplæringen og favne barnehage, grunnskole, kulturskole og videregående opplæring, førskolelærere, lærere som underviser i kunst og kultur i grunnopplæringen og lærerutdanningen, skoleledere, studenter, forskere og læremiddelutviklere
- bygge kompetanse og utføre sitt arbeid i samarbeid med relevante fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Dette innebærer løpende samarbeid med lærer- og kunstutdanning, organisasjoner, forvaltningsetater og institusjoner i kultur- og skolesektor. Satsing som initieres gjennom arbeid med Den kulturelle skolesekken inngår i dette arbeidet
- bistå kommunene i deres arbeid med å utvikle kulturskolene til ressursentra, og bidra til erfaringsdeling og inspirasjon på grunnlag av demonstrasjonskulturskolenes virksomhet
- bistå skoleeiere på kommunalt og fylkeskommunalt nivå i forbindelse med formidling og kompetanseutvikling
- bidra til økt kunstfaglig kompetanse i grunn- og etterutdanning for skoleledere og lærere, fremme forskning og bidra til analyser og spredning av kunnskap
- fungere som et informasjons- og kraftsenter for fagmiljøer, politikere og allmennheten

Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning

Senteret skal

- utarbeide veiledningsmateriell og etterutdanningstilbud i systematisk leseinnlæring, leseutvikling og tverrfaglig lesing for grunnskolen (se eget oppdragsbrev)
- iverksette modellen for landsdekkende spredning av senterets kompetanse i tilknytning til Kunnskapsløftet
- være koordinator for kompetansenettverket for norsk med vekt på lese- og skriveopplæring (NOLES)
- utarbeide observasjonsmateriell for utvikling av leseferdighet knyttet til alle fag
- gjennomføre effektstudie på lesestrategier
- gjennomføre nasjonal konferanse om lesing og leseopplæring
- ferdigstille strategisk plan for Lesesenteret 2008-2010
- bygge ut nettsted for lesing

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen

Senteret skal

- ha ansvar for tiltak i strategiplanen *Et felles løft for realfagene* iht eget oppdragsbrev
- prioritere videregående opplæring når det gjelder veiledning i bruk av nye arbeidsmåter basert på elevene som aktive i egen læringsprosess
- intensivere tiltak for å få flere jenter til å velge matematikk og matematikkrelaterte studier
- medvirke til etablering av regionale nettverk i samarbeid med Vitensentrene
- utforme informasjonsmateriell og kurstilbud knyttet til læreplanen for det flerfaglige emnet "Teknologi og design"

Nasjonalt senter for naturfag i opplæringen

Senteret skal

- ha ansvar for tiltak i strategiplanen *Et felles løft for realfagene* iht eget oppdragsbrev
- medvirke til etablering av regionale nettverk i samarbeid med Vitensentrene
- bidra til å skape en identitet for de to nye realfagene i videregående opplæring: *Geofag og Teknologi og forskningslære*. Det gjelder utvikling av undervisningsideer og etterutdanningstilbud
- ha ansvar for den nasjonale skolesatsingen i *Det Internasjonale Polaråret (IPY)* i samarbeid med Forskningsrådet
- ha ansvar for tiltak i *Plan for utdanning for bærekraftig utvikling* iht eget oppdragsbrev

Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa

Senteret skal

- halde fram med etter- og vidareutdanningskurs for å auke nynorskkompetansen for lærarar og lærarstudentar
- setje i gang, følgje opp og evaluere forsøks- og utviklingsarbeid som er i gang for å styrkje nynorskopplæringa
- følgje opp tiltak som skal få barn og unge til å lese meir nynorsk
- arbeide for å styrke sidemålsopplæringa i ungdomsskulen og den vidaregåande skulen

ITU – Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanning

ITU skal

- ha ansvar for tiltak i strategiplanen *Program for digital kompetanse* iht eget oppdragsbrev
- formidle resultater fra nasjonal og internasjonal forskning på området IKT i opplæringa
- følge med på og spre informasjon om teknologiske nyvinningar som kan få betydning for bruk av digitale medier i opplæringa
- ha ansvar for Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi (NSSL)

RAPPORTERING

Sentrene skal rapportere til *Avdeling for finansiering og etatsstyring* i Utdanningsdirektoratet.

Årsrapporten fra sentrene for 2008 skal vise aktiviteter og måloppnåelse med utgangspunkt i oppdragsbrev, årsplan og mandat. Avvik skal rapporteres. Mal for rapportering vil bli utsendt senere.

Årsrapporten skal inneholde regnskap som i tillegg til artsregnskap og formålsregnskap med kommentarer, gir en beskrivelse av disponering/inndekning av avvik mellom kalenderår¹.

Frist for innsending av årsrapport er 1. mars 2009.

Sentrene må være forberedt på å bistå direktoratet med å utarbeide status- og situasjonsrapporter når departementet ber om slike.

¹ Overføring av midler (positive/negative avvik) fra ett år til et annet.

ØKONOMI

Utdanningsdirektoratets styring av senteret innebærer årlig tildeling av midler og presisering av oppdrag gjennom dette oppdragsbrevet iht avtalen, samt godkjenning av arbeidsplan og budsjett. Basert på de rammer som er gitt, ber vi om at sentrene utarbeider årsplan og budsjett for virksomheten for 2008, og sender denne til Utdanningsdirektoratet v/*Avdeling for finansiering og etatsstyring* innen 29.02.2008. Når det gjelder bruk av "overhead", skal ressursrammen for dette komme fram i budsjettet.

Økonomiske rammer for de nasjonale sentrene i 2008

Utdanningsdirektoratet stiller til rådighet i 2008 en økonomisk ramme på 5,1 mill. kroner til Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring og 6 mill. kroner for de andre nasjonale sentrene over kap 0226 post 21 i statsbudsjettet. Nasjonale sentre med koordineringsansvar for kompetansenettverk gis en tilleggstildeling på kr. 200.000. Innenfor de føringer som er gitt, prioriterer og disponerer sentrene for å nå resultatmålene.

ITU tildeles 13 mill. kroner og Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi (NSSL) tildeles 2 mill. kroner.

Utdanningsdirektoratet foretar utbetaling til sentrene to ganger i året – innen 1. mars og innen 10. oktober.

Utdanningsdirektoratet viser videre til § 10 i bevilgningsreglementet for staten når det gjelder kontroll av midlene:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

Økonomirapportering

Sentrene bes ut fra eget økonomisystem om å utarbeide økonomirapporter til Utdanningsdirektoratet. Rapportene skal viser hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjettammen og disponeringsplanen, og det skal spesielt legges vekt på å kommentere avvik og faseforskyvninger. Det skal utarbeides skriftlige kommentarer til økonomirapporten som omtaler eventuelle avvik og de tiltak som måtte foreslås iverksatt for at driften skal tilpasses den økonomiske ramme som er gitt.

Følgende tidspunkt er satt for levering av økonomirapporter til Utdanningsdirektoratet:

- pr 30.04.08 med frist til Utdanningsdirektoratet 12.05.08, med prognose pr. 31.12.08
- pr 31.08.08 med frist til Utdanningsdirektoratet 12.09.08, med prognose pr. 31.12.08
- pr 31.12.08 med frist til Utdanningsdirektoratet 01.03.09

Økonomirapport sendes på e-post til:

okonomirapport.nasjonale@utdanningsdirektoratet.no

Dersom den interne løpende økonomistyringen ved sentrene viser avvik fra godkjent økonomisk ramme, skal det gis melding om dette til Avdeling for finansiering og etatsstyring i Utdanningsdirektoratet uten ugrunnet opphold og uavhengig av tidspunkt.

Når det gjelder årsregnskapet fra sentrene, skal dette være påtegnet av økonomi-ansvarlig ved vertsinstitusjonen.

Utdanningsdirektoratet ber videre om at regnskapsrapporteringen viser hvor stor del av tildelingen som disponeres som "overhead" av vertsinstitusjonene, og at dette omtales ved en fotnote til regnskapet.

Videre skal økonomirapporteringen per 31.12.2008 gi en balanseoversikt slik at Utdanningsdirektoratet kan kontrollere at årsavvik følger aktivitet.

Rettigheter til produkter og royalty ved oppstart av prosjekter

Når det gjelder rettigheter til "produkter" og royalty viser Utdanningsdirektoratet til at dette skal avklares i en avtale ved starten av prosjekter etc. Dersom dette ikke gjennomføres, anser Utdanningsdirektoratet at opphavsretten tilfaller staten ved Utdanningsdirektoratet.